

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 1000: Bên Trong, Ba Tể Tâm Chẳng Thể Được, Bên Ngoài Tất Cả Vạn Pháp Vốn Chẳng Sanh. Thật Sự Một Khi Đã Liễu Ngộ Thì Trọn Vẹn Tất Cả, Thiên Hạ Thái Bình

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 086)

Chuyên ngữ: Tịch Minh

【Bên trong, ba tể tâm (quá khứ, hiện tại, vị lai) đều chẳng thể được; bên ngoài, tất cả vạn pháp vốn chẳng sanh. Thật sự một khi đã liễu ngộ thì trọn vẹn tất cả, thiên hạ thái bình.】

Câu nói này giảng thật thấu triệt, giảng thật triệt để, giảng thật viên mãn. Bên trong, ba tâm chẳng thể được, cái “năng chấp” cũng chẳng thể được; chẳng những cái năng chấp trước, cái năng khởi vọng tưởng chẳng thể được, quý vị lấy cái gì để khởi vọng tưởng đây? Cái năng khởi vọng tưởng đã chẳng thể được, thì vọng tưởng đương nhiên cũng chẳng thể được. Cái năng phân biệt chẳng thể được, cái năng chấp trước chẳng thể được, cái năng lo âu chẳng thể được, cái năng bận lòng vướng mắc cũng chẳng thể được, quý vị còn bận tâm làm gì nữa! Quý vị phải thấu hiểu, tâm quá khứ chẳng thể được, tâm hiện tại chẳng thể được, tâm vị lai chẳng thể được, tất cả những cái “năng đắc” đều chẳng thể được. Bên ngoài tất cả các tướng cảnh giới đều là pháp do nhân duyên sanh; trong pháp hội lần này chúng tôi đã nói qua rất nhiều lần, cái gọi là pháp do nhân duyên sanh, chính là tất cả mọi hiện tượng, thấy đều chỉ là tướng tương tục của chín trăm lần sanh diệt trong một sát-na mà thôi, đương thể tức không, trọn chẳng thể được. Bên trong và bên ngoài đều chẳng thể được, quý vị còn đắc được cái gì cơ chứ? Vô sự (chẳng có việc gì cả)!

Tôi ở nơi đây trong một ngôi nhà nhỏ của một vị cư sĩ. Cửa bị hỏng, hôm nay tìm một người đến sửa cửa. Ông ấy bảo tôi, cửa cần phải sửa cho kiên cố một chút, sợ có người đến ăn trộm đồ. Tôi liền nói ở đây chẳng có đồ đạc gì cả, toàn là kinh sách, đều dùng để kết duyên, ai cần thì cứ lấy đi, chẳng có đồ gì để ăn trộm, hoàn toàn không có đồ đạc gì! Phải thấu rõ chân tướng sự thật rằng tất

cả đều chẳng thể được. “Tâm Kinh” đến đoạn cuối có nói “Vô trí diệt vô đắc” (Không có trí, cũng chẳng có đắc), đây là đỉnh cao nhất của suốt hai mươi hai năm Thế Tôn giảng Bát Nhã. Bát Nhã tựa như một tòa bảo tháp, thì đây chính là đỉnh của bảo tháp. Đại bệnh của người thế gian chính là hai điều này: một là cầu trí, hai là cầu đắc; kẻ phàm tục thì cầu đắc, còn người tao nhã, bậc cao nhân ở thế gian thì cầu trí. Trí cũng chẳng có, mà đắc cũng chẳng có, Phật pháp mới gọi đó là chân thật trí huệ. Lấy ví dụ về việc học kinh điển này để nói, những điều tôi giảng, người có thể nghe hiểu thì không nhiều, nghe hiểu được thì họ liền tin tưởng. Nghe rồi sinh tâm nghi ngờ, nghe rồi phủ nhận, thì người đó chưa nghe hiểu. Tôi cũng thừa cùng chư vị, đôi khi đến các pháp hội giảng kinh ở khắp nơi tôi đều có nhắc đến, bởi vì có không ít đồng tu phát tâm nghiên cứu kinh giáo, đây là việc tốt! Kinh giáo làm thế nào mới có thể thâm nhập? Tôi nói cho họ một nguyên tắc: Trong kinh Phật thấy đều không có ý nghĩa cố định; đều không có ý nghĩa, do đó quý vị không thể ở trong đó tìm cầu ý nghĩa, quý vị mong cầu ý nghĩa là sai rồi. Tôi dạy người ta cầu học kinh giáo, phải cầu học như thế nào? Thật thà mà tụng niệm, không cần phải mong cầu sự giải nghĩa. Đoạn này giảng ra sao, đoạn kia có ý nghĩa gì, thấy đều không có ý nghĩa, không có cách giảng cụ thể nào cả; quý vị cứ thật thà mà niệm, niệm đến khi tâm quý vị thanh tịnh, tự nhiên sẽ khai ngộ. Khai ngộ là ngộ cái gì? Ngộ ra cái “vô trí vô đắc”, giúp quý vị thâm nhập vào cảnh giới này. Một khi thâm nhập vào cảnh giới này rồi, cuốn kinh này lúc không dùng đến thì không có ý nghĩa, lúc tụng niệm cũng không có ý nghĩa; nhưng nếu có người đến hỏi, thì ý nghĩa liền hiển lộ. Ý nghĩa là do người ta hỏi mà hiển lộ ra; không hỏi, không có ý nghĩa; hễ hỏi, thì liền có ý nghĩa. Một người hỏi thì có một ý nghĩa, hai người hỏi thì có hai ý nghĩa, vô lượng người hỏi thì có vô lượng ý nghĩa, điều này thật vi diệu không thể nghĩ bàn! Đây là sự thật, một chút cũng chẳng sai. Cho nên Bát Nhã “vô trí” mà “vô sở bất tri” (không gì là không biết), kinh vốn không có ý nghĩa cố định, chính là Vô Lượng Nghĩa!

Đã là vô lượng nghĩa, quý vị làm sao có thể tìm cầu ý nghĩa của nó? Cùng một bộ kinh, cùng một câu kinh văn, có vô lượng cách giảng giải, cho nên kinh giáo là linh hoạt sống động, chứ không phải là vật chết. Một ý nghĩa, một cách giảng, như vậy là đồ chết. Quý vị xem các bài viết trên báo chí, tạp chí hằng ngày, đều là đồ chết, chúng chỉ có duy nhất một ý nghĩa đó, tuyệt đối không có ý nghĩa thứ hai, là đồ chết. Không giống như Phật pháp, Phật pháp là linh hoạt sống động, nói thế nào cũng đều thông đạt. Những con người khác nhau, họ có

những khó khăn khác nhau, nhưng chỉ cùng một câu kinh văn ấy đều có thể giải quyết trọn vẹn, cho nên kinh có vô lượng nghĩa. Vô lượng nghĩa chính là khởi dụng, là phát huy tác dụng, chúng ta thường gọi đó là Hậu Đắc Trí. Điều chúng ta cần mong cầu là cầu Căn Bản Trí, Căn Bản Trí chính là “vô trí”, đạo lý này rất khó hiểu.

Trong kinh, Phật cũng có nêu ra một ví dụ, bộ kinh nào thì tôi không còn nhớ rõ; đây là vào những năm tháng trước kia, từ rất lâu rồi, khi mới bắt đầu học Phật, đọc một số kinh điển tôi có một ấn tượng như thế này. Từng có người hỏi Đức Phật Thích Ca Mâu Ni rằng, trong số các đệ tử Phật, trí huệ đệ nhất là ngài Xá Lợi Phất, có người liền hướng Phật thỉnh giáo: Xá Lợi Phất tại sao lại có trí huệ to lớn đến như vậy? Đức Phật Thích Ca Mâu Ni không trực tiếp giải đáp mà đưa ra một ví dụ, Ngài hỏi: Ông có nhìn thấy cái trống chưa? Người đó đáp: “Cái trống thì con đã thấy rồi, ngày nào đạo tràng này cũng đánh trống, con đều thấy cả”. Phật hỏi: Bên trong bụng cái trống là như thế nào? Người đó đáp: Trống rỗng, chẳng có gì cả. Phật liền nói với người đó rằng: Tâm của Xá Lợi Phất cũng giống như cái trống vậy, chẳng có thứ gì cả; đánh lớn thì kêu lớn, đánh nhỏ thì kêu nhỏ, không đánh thì không kêu, đó chính là khởi tác dụng. Kinh điển không có ý nghĩa cố định, cũng giống như cái trống vậy, khi nó khởi tác dụng, người ta hỏi như thế nào thì quý vị sẽ đáp như thế ấy, diệu dụng vô cùng.

Cho nên tôi dạy người, bản thân tôi là người đã từng trải qua, tôi đối với tất cả chúng sanh vô cùng yêu thương bảo bọc, hy vọng tất cả quý vị đều được thành tựu. Quý vị đều thành tựu, thì tôi liền được thanh thoi đỡ lo; khắp nơi thỉnh giảng kinh, quý vị đều có thể đi giảng, thì tôi không cần phải chạy đôn chạy đáo nữa; bôn ba ngàn ấy năm cũng rất mệt mỏi rồi, rất muốn được nghỉ ngơi đôi chút. Tôi cũng hy vọng quý vị lên giảng, còn tôi ngồi bên dưới nghe, nghe rồi tôi sẽ vô cùng hoan hỷ. Phải học như thế nào? Thật thà niệm, chỉ ba chữ: thật thà niệm. Trong “Kinh Kim Cang” nói đến quá nhiều lần rồi, “Thọ trì đọc tụng, vì người diễn thuyết”, câu này chúng ta đã niệm qua số lần rất nhiều rồi, quý vị cứ thật thà mà niệm. Thật thà niệm còn phải thật thà thực hành; Phật dạy chúng ta “vô trụ”, thì chúng ta liền vô trụ; Phật dạy chúng ta “sanh tâm”, thì chúng ta liền sanh tâm; phải làm đúng theo như thế, thì mới có thể khai ngộ, mới có thể khai trí huệ. Cho nên điều này vô cùng quan trọng.

Vô trụ sanh tâm, trong kinh giảng rất cụ thể, không trụ sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp; trong pháp có thể gian pháp, có Phật pháp; thế pháp hay Phật

pháp thấy đều không trụ. Tôi có thể sử dụng nó, nhưng tôi không chấp trước vào nó; trụ chính là chấp trước, vô trụ chính là không chấp trước, cũng chính là nói “như không có chuyện gì xảy ra”, tôi sử dụng nó. Sanh tâm, là sanh tâm gì? Phải sanh cái tâm làm lợi ích cho tất cả chúng sanh. Phật ở ngay chỗ này dạy chúng ta sanh tâm bố thí, trì giới, thiền định, sanh cái tâm như vậy, sanh tâm lục độ, sanh tâm làm lợi ích cho tất cả chúng sanh, như vậy là đúng rồi. Làm như vậy, quả nhiên làm theo cách như vậy, nói thật lòng những ai thực sự chịu làm như vậy, chính là giống như trong “Kinh Di Đà” đã giảng: thiện căn, phước đức, nhân duyên của người đó đã chín muồi rồi. Nếu như chưa chín muồi, họ không thể nào làm được như vậy. Quý vị xem cuốn kinh điển này, phần cuối của mỗi một bộ kinh đều có “Tín thọ phụng hành, tác lễ nhi khứ” (Tin nhận vâng làm, làm lễ rồi lui); Tín thọ phụng hành, là chân thật tin tưởng những lời Phật đã giảng; thọ là tiếp nhận, thọ trì; thọ chính là thật sự đem những lời giáo huấn của Phật nỗ lực thực hành cho bằng được, đây chính là tín thọ phụng hành, như vậy là ba điều kiện thiện căn, phước đức, và nhân duyên thấy đều đầy đủ rồi. Một người như thế, họ mới có thể nhận được sự hộ niệm của tất cả chư Phật, sự bảo hộ của Long Thiên thiện thần; họ nhận được điều đó, chẳng cầu cũng có được, chẳng nghĩ đến cũng nhận được. Chỉ cần họ hạ thủ công phu chuyên cần, đời này nhất định sẽ khai ngộ; chúng ta xem các bậc cổ đức, trong “Cao Tăng Truyện”, “Cư Sĩ Truyện”, thấy được những vị ấy khai ngộ. Tại sao họ khai ngộ, còn chúng ta vì sao không khai ngộ? Họ đã hội đủ các điều kiện để khai ngộ, chúng ta hãy thử ngẫm lại xem mình chưa hội đủ điều kiện để khai ngộ, chúng ta nghe kinh xong nhưng không “y giáo phụng hành”. Người ta nghe kinh xong, thật sự y giáo phụng hành, đây chính là khai ngộ, chứng minh thiện căn, phước đức, nhân duyên của họ đã đầy đủ, còn thiện căn, phước đức, nhân duyên của chúng ta chưa đầy đủ. Tại vì sao? Vì lười biếng, giải đãi, không chịu thực hành, đây chính là minh chứng cho thiện căn phước đức nhân duyên của chúng ta chưa đầy đủ; Phật Bồ Tát tuy từ bi gia trì, nhưng gia trì không vào được. Cho nên bộ kinh này quả thật có đại lợi ích.